

ÚVOD – UMĚNÍ DOBY VLÁDY KARLA IV. V KONTEXTU NEJNOVĚJŠÍHO BĚDÁNÍ	9

SANCTA CIVITAS PRAGA – KŘEŠŤANSTVÍ JAKO DUCHOVNÍ PILÍŘ MOCI VLADAŘŮ Z RODU PŘEMYSLOVCŮ

Praha v počátcích christianizace Čech	15
Praha samostatnou církevní provincií a institucionalizace české církve	22
<i>Dětmar</i>	23
<i>Vojtěch</i>	24
<i>Thiddag</i>	27
Nejstarší památky křesťanského umění v českých zemích ve světle soudobých pramenů	28
<i>Kristián</i>	28
<i>Kosmas</i>	30
<i>Kanovník vyšehradský</i>	32
<i>Mnich sázavský</i>	35
Nejstarší sakrální stavby v období počátků vlády dynastie Přemyslovců a jejich patrocinia	41
<i>Svatý Kliment</i>	41
<i>Kostel Panny Marie a počátky budování posvátného okrsku na pražském sněmovním poli</i>	44
<i>Počátky kultu svatého Petra v Čechách</i>	45
<i>Archanděl Michael</i>	47
<i>Svatí Kosmas a Damián</i>	47
<i>Počátky úcty ke svatému Jiří a přeorientování vládnoucích elit na Bavorsko</i>	49
<i>Relikvie svatého Víta v Praze – symbol duchovních a politických vazeb českých zemí k Říši</i>	51

<i>Translace těla svatého Václava do Prahy,</i>	
<i>kostely svatého Václava na Malé Straně a na Proseku</i>	54
Patrocinia kostelů při nejstarších českých klášterních komunitách v období raného středověku	57
<i>Klášter benediktinek při kostele sv. Jiří na Pražském hradě</i>	57
<i>Břevnov</i>	57
<i>Ostrov</i>	58
<i>Sázava</i>	60
K patrociniím raně středověkých a románských kostelů v Praze	63
Vratislav II. a Vyšehrad	68
Praha Vladislava II.	74
Svědectví literárních pramenů vrcholného středověku o památkách křesťanského umění, stavebním díle a reprezentaci vládařů a představitelů duchovní hierarchie	83
<i>Vincencius</i>	83
<i>Druhé pokračování Kosmovo</i>	84
<i>Kronika tak řečeného Dalimila</i>	84
<i>Zbraslavská kronika</i>	86
<i>František Pražský</i>	89
Stavební dílo, relikvie a relikviáře v době posledních Přemyslovců	92
Fundace a stavební dílo v Praze za vlády krále Jana Lucemburského	108

PRAGA SACRA – K DUCHOVNÍ VIZI PRAHY KARLA IV. 113

Význam relikvií a kultu světců v životě a vladařské koncepci Karla IV.	115
Kronika Beneše Krabice z Weitmile o stavebním díle, fundacích, a duchovní politice císaře Karla IV. na území města Prahy	127
Svatý Vít – duchovní symbol vazeb českých zemí k Říši	133
Svatý Zikmund – burgundský král patronem Čech	135
Karlštejn	137
Založení Nového Města pražského v souřadnicích duchovní politiky Karla IV.	138
<i>Klášter karmelitánů s kostelem Panny Marie Sněžné</i>	138
<i>Klášter benediktinů Na Slovanech v universalistické koncepci vlády císaře Karla IV.</i>	138
<i>Karlovo</i>	140
<i>Svatý Jindřich a svatá Kunhuta – bambersí světci v Praze</i>	142
<i>Svatý Longinus – strážce zesnulých poutníků</i>	143
<i>Kult Arma Christi a říšské svátostiny v Praze</i>	144
Relikvie a kult svatého Víta jako symbol duchovních a politických vazeb českých zemí k Říši v době vlády Karla IV.	147
K duchovním vazbám mezi Prahou a Trevírem	153
Kult Karla Velikého v době vlády Karla IV.	162
<i>Praedecessor noster</i>	162

<i>Počátky kultu Karla Velikého</i>	163
<i>Karel Veliký – duchovní symbol říše a osobní patron jejich vladařů</i>	164
<i>Ke kultu Karla Velikého ve Francii</i>	165
<i>Karel IV. a Cáchy</i>	166
<i>Probošství v Dolním Ingelheimu</i>	172
<i>Kult Karla Velikého a Karlštejn</i>	174
<i>Karel Veliký – symbol práva v severoněmeckých městech</i>	174
<i>Poutnické odznaky z Cách</i>	175
<i>Kult Karla Velikého a volba římských králů ve Frankfurtu nad Mohanem</i>	176
<i>Karel IV. a kult Karla Velikého ve Francii</i>	177
<i>Kult Karla Velikého v říši za vlády Zikmunda Lucemburského</i>	178
<i>Kult Karla Velikého v Čechách</i>	179
<i>Ecclesia et Monasterium in Monte Caroli Pragae</i>	179
<i>Řád lateránských kanovníků svatého Augustina</i>	180
<i>Mons Caroli – Karlov</i>	182
<i>Založení kanonie</i>	182
<i>Místo a funkce Karlova v urbanistické koncepci Prahy Karla IV.</i>	183
<i>Podoba klášterního areálu ve středověku</i>	184
<i>Hospodářská základna a život kanonie v předhusitském období</i>	187
<i>Kláštevní kostel Nanebevzetí Panny Marie a svatého Karla Velikého</i>	189
<i>Komparace Karlova s kostelem Panny Marie v Norimberku</i>	191
<i>Centrální stavby inspirované Karlovem</i>	196
<i>Praha – metropole císařství</i>	198
<i>Svátek Kopí a hřebů Páně a říšské svátostiny v Čechách</i>	198
<i>Svatý Longinus – patron poutníků k pražským ukazováním relikvií</i>	198
<i>Svatý Jindřich a svatá Kunhuta – bamberští světci v Praze</i>	
<i>jako duchovní reprezentanti imperiálních ambicí českých králů</i>	203
<i>K akvizicím relikvií a ostatků svatých během první korunovační cesty</i>	
<i>Karla IV. do Itálie</i>	209
<i>Svatý Burchard – würzburgský biskup strážcem přechodu přes Apeniny</i>	209
<i>Svatí Viktor a Korona – strážci biskupství ve Feltre, opěrném bodě</i>	
<i>Karlovy italské politiky</i>	213
<i>Kult svatého Eligia a duchovní vazby mezi Prahou a Francií</i>	216
<i>Svatý Václav ve službách reprezentace českých králů za hranicemi</i>	221

IMPERIÁLNÍ IDEA V JAGELLONSKÉM DVORSKÉM UMĚNÍ V KONTEXTU DOBOVÉHO ÚSILÍ O RENOVATIO REGNI A TRANSLATIO IMPERII V ČECHÁCH PO HUSITSKÝCH VÁLKÁCH

	213
<i>Duchovní obnova Prahy za vlády králů z dynastie Jagellonců</i>	224
<i>K šíření kultu svatého Víta v umění doby jagellonské</i>	225

Obnova kostela a kláštera na Karlově po husitských válkách	229
<i>Okenní vitraje s Karlem Velikým a znakem Anny de Foix</i>	231
<i>Hospodářské oživení kláštera na Karlově a podpora králů</i>	
<i>Vladislava II. a Ludvíka Jagellonského</i>	234
Obnova kostela svatého Jindřicha a svatě Kunhuty po husitských válkách	236
Svatý Palmacius a snaha o oživení jeho kultu v pohusitských Čechách	239
Stavební dílo a vladařská reprezentace krále Vladislava Jagellonského	
ve výzdobě kostela Panny Marie před Týnem	241
 ZÁVĚR	243
POZNÁMKY	245
VÝBĚROVÝ SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	303
ZDROJE VYOBRAZENÍ	326
RESUME	331
REJSTŘÍK MÍSTNÍ	333
REJSTŘÍK JMENNÝ	336